

Egzamin z Analizy Matematycznej II

dla Informatyków, 20 VI 2018 — Część I

Czas na rozwiązanie zadań cz. I: **2 godz.** Do zdobycia: 60 pkt.

Nie wolno korzystać z notatek, kalkulatorów, telefonów, pomocy sąsiadów, itp.

Imię i nazwisko: numer indeksu:

Zadanie 1.

Rozwiązanie punktu **A** (i ew. podp. **a**), **b**), ...) — bez uzasadnień, dla punktu **B** — **musi być dowód**.

A. a) [4 pkt] Wskaż przykład ciągu funkcyjnego **lub** szeregu funkcyjnego, który jest zbieżny niemal jednostajnie, ale nie jest zbieżny jednostajnie. (I napisz, czy chodzi Ci o ciąg, czy o szereg.)

A. b) [za <3 poprawne: 0 pkt; za 3 poprawne: 1 pkt; za 4 poprawne: 2 pkt; za wszystkie poprawne: 4 pkt] Rozstrzygnij o prawdziwości dla wszystkich ciągów/szeregów funkcyjnych każdego z poniższych zdań, wpisując odpowiednio “TAK” lub “NIE” w ramce.

Granica jednostajna ciągu funkcji różniczkowalnych jest funkcją różniczkowalną.

Granica jednostajna ciągu funkcji różniczkowalnych jest funkcją ciągłą.

Granica punktowa ciągu funkcji różniczkowalnych o pochodnych dodatnich jest funkcją monotoniczną.

Suma zbieżnego punktowo szeregu $\sum_{n=1}^{+\infty} f_n$ o wszystkich wyrazach $f_n : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ciągłych i spełniających $0 \leq f_n(x) \leq \frac{1}{2^n}$ dla wszystkich $x \in \mathbb{R}$ i $n \in \mathbb{N}$, jest funkcją ciągłą.

Suma zbieżnego punktowo szeregu $\sum_{n=1}^{+\infty} f_n$ o wszystkich wyrazach $f_n : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ różniczkowalnych i spełniających $0 \leq f'_n(x) \leq \frac{1}{2^n}$ dla wszystkich $x \in \mathbb{R}$ i $n \in \mathbb{N}$, jest funkcją różniczkowalną.

VERTE

B.) [7=2+5 pkt] Sformułuj twierdzenie o *wartości średniej* (dla całki) i przedstaw jego dowód.

Imię i nazwisko: numer indeksu:

Zadanie 2.

Rozwiązanie punktu **A** (i ew. podp. **a**), **b**),...) — bez uzasadnień, dla punktu **B** — *musi być dowód*.

A. a) [4=1+1,5+1,5 pkt] Podaj definicję kuli otwartej $K(a, r)$ o środku a i promieniu r oraz definicję zbioru otwartego w przestrzeni metrycznej (X, ρ) . Czy zbiór jednopunktowy $\{7\}$ jest otwarty dla jakiejś metryki ρ w \mathbb{R} ? — Jeśli tak, to podaj przykład takiej metryki.

A. b) [4=2+2 pkt] Podaj dwa warunki równoważne domkniętości zbioru $A \subset X$ w przestrzeni metrycznej (X, ρ) , **w tym definicję** domkniętości. Czy przeciwobraz względem funkcji ciągłej $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ zbioru $[0; 1)$ może być domknięty (przy metrykach euklidesowych dla \mathbb{R}^2 i \mathbb{R})? — Jeśli tak, to podaj przykład takiej funkcji f i wskaż $f^{-1}([0; 1))$.

VERTE

B.) [7 pkt] Niech $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ będzie ciągłą funkcją dodatnią (tzn. > 0). Określamy $\rho : \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ wzorem

$$\rho(x, y) := \int_{[x?y]} f(t) dt$$

dla $x, y \in \mathbb{R}$. Wykaż, że ρ jest metryką w \mathbb{R} (przypomnienie: $[x?y] = [x; y]$, gdy $x \leq y$ oraz $[x?y] = [y; x]$, gdy $y \leq x$).

Imię i nazwisko: numer indeksu:

Zadanie 3.

Rozwiązanie punktu **A** (i ew. podp. **a**), **b**),...) — bez uzasadnień, dla punktu **B** — *musi być dowód*.

A. a) [3 pkt] Podaj definicję różniczkowalności f oraz różniczki $(Df)(a)$ dla funkcji $f : \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^k$ w punkcie $a \in \mathbb{R}^m$.

A. b) [3=1,5+1,5 pkt] Funkcja $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ zadana jest wzorem

$$f(x) := (x_1 + 7x_2x_3, x_1x_2 + e^{x_3}), \quad x \in \mathbb{R}^3.$$

Znajdź macierz Jakobiego funkcji f w punkcie 0 oraz podaj wartość różniczki funkcji f w punkcie 0 na wektorze $(1, 1, 6)$.

A. c) [3 pkt] Funkcja $G : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ jest różniczkowalna, $G(0, 0, 1) = \pi$ oraz $(\text{grad } G)(0, 0, 1) = (1, 2, 3)$. Funkcja $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ zdefiniowana jest wzorem

$$f(x) := G(x, x^2, e^x), \quad x \in \mathbb{R}.$$

Znajdź $T_{1,f,0}$ — pierwszy wielomian Taylora funkcji f o środku w 0 i podaj jego wartość w punkcie $x = 2$.

VERTE

B. [6 pkt] Zbadaj, czy funkcja $g : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ określona dla $x \in \mathbb{R}^2$ wzorem

$$g(x) = \begin{cases} 0 & \text{dla } x_1 = 0 \\ x_2 & \text{dla } x_1 \neq 0 \end{cases}$$

jest różniczkowalna w punkcie 0.

Imię i nazwisko: numer indeksu:

Zadanie 4.

Rozwiązanie punktu **A** (i ew. podp. **a**), **b**),...) — bez uzasadnień, dla punktu **B** — *musi być dowód*.

A. a) [6=3x2 pkt] Niech X będzie pewnym zbiorem, \mathfrak{M} — pewną rodziną podzbiorów zbioru X , $\mu : \mathfrak{M} \rightarrow [0; +\infty]$ oraz $f : X \rightarrow \mathbb{R}$. Dokończ definicje poniżej:

• \mathfrak{M} jest σ -ciałem podzbiorów $X \iff$

• μ jest miarą \iff

• f jest mierzalna \iff

A. b) [tylko przy samych poprawnych 3 pkt] Rozstrzygnij o prawdziwości poniższych zdań dla wszystkich $f : X \rightarrow \mathbb{R}$, wpisując odpowiednio “TAK” lub “NIE” w ramce.

Jeśli $\exp \circ f$ jest mierzalna, to f jest mierzalna.

Jeśli f^2 jest mierzalna, to f jest mierzalna.

Jeśli f^3 jest mierzalna, to f jest mierzalna.

Uwaga: tu $f^k(x) := (f(x))^k$ dla $x \in X$.

VERTE

B. [6 pkt] Wykaż następujący

Fakt (*szczególny przypadek faktu dot. mierzalności względem σ -ciała generowanego*).

Założmy, że \mathfrak{M} jest ustalonym dla X σ -ciałem jego podzbiorów oraz \mathcal{A} jest taką rodziną podzbiorów \mathbb{R} , że $\sigma(\mathcal{A}) = \mathfrak{B}(\mathbb{R})$. Wówczas $f : X \rightarrow \mathbb{R}$ jest mierzalna wtedy i tylko wtedy, gdy

$$\forall_{A \in \mathcal{A}} f^{-1}(A) \in \mathfrak{M}.$$

Egzamin z Analizy Matematycznej II dla Informatyków, 20 VI 2018 — Część II

Czas na rozwiązanie zadań cz. II: **2,5 godz.**

Nie wolno korzystać z notatek, kalkulatorów, telefonów, pomocy sąsiadów, itp.

Rozwiązania **muszą zawierać dowód**, jako swą zasadniczą część. Kolejne kroki dowodu, pomijając zupełnie elementarne, powinny opierać się na twierdzeniach z wykładu, ew. także z ćwiczeń (w tym: lematach, faktach itp.). Twierdzenia te **należy każdorazowo wskazywać** w sposób umożliwiający identyfikację (np. podając ich nazwę).

Rozwiązania zadań muszą być napisane na **osobnych** kartkach, czytelnie oznaczonych w lewym górnym rogu **imieniem, nazwiskiem, numerem indeksu** oraz poniżej — **numerem zadania**. Każde zadanie jest warte **15 pkt.**

Zadanie 1.

Zbadaj, czy istnieje granica

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{x^4}{n^4} \sum_{k=1}^n \frac{k^3}{1 + \left(\frac{kx}{n}\right)^8}$$

i jeśli istnieje, to oblicz jej wartość.

Wskazówka: najpierw dla każdego $x > 0$ zajmij się kwestią granicy $\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{x^4}{n^4} \sum_{k=1}^n \frac{k^3}{1 + \left(\frac{kx}{n}\right)^8}$;

może przydać się też kiedyś spostrzeżenie, że $a^8 = (a^4)^2 \dots$

Zadanie 2.

Znajdź, jeżeli istnieje, taki spośród punktów leżących na przecięciu dwóch sfer w \mathbb{R}^3 :

pierwszej: o środku 0 i promieniu 1

drugiej: o środku $(-\frac{1}{2}, -\frac{1}{2}, -\frac{1}{2})$ i promieniu $\frac{\sqrt{7}}{2}$,

którego odległość od punktu $(1, 1, 0)$ jest najmniejsza.

Zadanie 3.

Znajdź wszystkie ekstrema lokalne funkcji $g : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ określonej dla $x \in \mathbb{R}^2$ wzorem

$$g(x) = \int_{2(x_1+x_2)}^{x_2} t \, dt$$

Rozstrzygnij, czy $f := g|_A$ osiąga swój kres górny, gdy

$$A := \{x \in \mathbb{R}^2 : 0 \leq x_1^3 + x_2^6 \leq 10, |x_2| \leq 1000\}.$$

Zadanie 4.

Niech W będzie „ćwiartką walca obrotowego”

$$W := \{x \in \mathbb{R}^3 : 0 \leq x_1, 0 \leq x_2, x_1^2 + x_2^2 \leq 1, 0 \leq x_3 \leq 7\}.$$

Oblicz $\int_W x_1 x_2 x_3 \, dx$.